

Szerkesztőség:

Kaposvár, zárdá-utca.
Ide küldendő a lap szerkesztésére
szert illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:

Egész évre . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly
könyvtárában és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

N É P J O G.

Politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap.

Kiadó-hivatal:

Kaposvár, zárdá-utca.
Ide küldendő az előfizetési pénz-
zek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj!

Egész évre . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelmann Károly
könyvtárában és a kiadó-
hivatalban kaphatók.

Lapunkat e számtól kezdve nem Jeteles Hermann ur nyomtatja többé, gondoskodunk, hogy pontos megjelenése jövőre is biztosítva legyen. Az e számmal netán előforduló késedelmet az átmenet okozta nehézségeknél kérjük betűdj.

A kiadó-hivatal.

Hol Mátyás az igazságos?

Ha bérczes Erdély lelkesülni tudó jobbjai fel nem ébresztik a feledékenységéből Mátyás király szobrának tervét, bizony-bizony ma-holnap iskolás gyermekeken kívül aligha gondol valaki igazságos Mátyás királyra. A történelem irányába érezett kegyelet vagy a mai napok némely sajnálatlalt érezett hiánya juttatta-e az erdélyiek eszébe Mátyás királyt?

Ez a kérdés és itten van a felelet. Erdélynek a legközelebbi múlt napokban alkalma volt látni ismét, hogy az ország uralkodó hármass nemzeti színiét, egyik hatalmi jelvényét a nemzeti zászlót semmibe nem veszik, mint az eltörött kapa nyelet.

Nem első eset ez, hogy nemzeti címereinket sárba tapossák saját földünkön táplált atyafiak, a kik világ-bíró hatalmunk idejében életükért számtalanszor térdén állva esedeztek és most rosszal fizetik a jót...

Alkalmoszerű ilyenkor az igazságos és bölcs Mátyás királyra gondolni, a kinek fényes országglása idejében nem hivatalokhoz alkalmatlan főispánok, elbizakodott s a nép szívtől távol álló miniszterek adtak értesítést az ország állapotáról a koronának.

A nagy király leszállt trónjáról és gúnyhójjában kereste fel a jó magyar népet, meghallgatta panaszát, nyomban megbüntette a bünt és jutalmazta az érdemet. Hatalmasok, idegen hadak, zászlós urak, várispánok akkorában még nem mameluk korona uradalmi sáfárok tudták azt, hogy a király minden percében, hol itt, hol amott megjelenik és ingyen igazságot szolgáltat.

Bizonyára nem találkozik az napság horvát, oláh, sokacz, rusznák, szász vagy ki tudja miféle nátió, a ki sarat merjen dobni az ország zászlójához, mely három tengerparttal volt határolva.

Ma az uralkodó és a nép közé vagy önérdékeket, vagy hiúságukat hizláló tanácsosok furakodtak, kik nem tudják, nem merik tanácsul adni az uralkodónak, hogy nézzen körül az országban, necsak akkor, mikor a közönséges hadsereg évenkénti katonásdíját játsza, hanem egyébkor is.

Hej ha ezek a jó urak Mátyás király példáját hoznák elő, ki páncélt, katona sisakot csak akkor tett fel, ha győzelemre vezette vitéz hadseregét!

De nem hozzák elő, nem mondják azt, hogy: „uram hadseregéd azért nyílt ellensége a polgárnak ma is, mert te benned nem királyt, csak legfelsőbb hadurat ismer, azért bántalmazza a békés polgárt, mert rajtad is mindig katona ruhát lát.“

Igen, ha az uralkodó csak néha-néha is a polgári és nemzeti ünnepélyeken úgy jelenék meg, mint polgár, mindjárt beadná derekát a katonai dölyfös hatalomérzet.

Nem szól senki és hizlaljuk tovább a kihívó dölyföt, mely rongynak nevezi a zászlót, a mi csak nem régeből megtanította, hogy él még Árpád istene.

Adócsavaró, koldusbot faragó kormányunknak ilyen eszébe sem jut. Nem gondol semmire, a mi a magyarságot erősítse. Nem gondol arra, hogy milyen sértés az a nemzetre, mikor Szent István ünnepén a „szentséges jobbkéz“ után nem látja menni uralkodóját.

Meggondolni való dolog ez hatalmas uraim, „az apostoli“ címhez a közönségnek nincsen semmi köze, ez tisztán magyar, a szent István ünnepe pedig nemzeti ünnep s a magyar királynak onnan hiányzani nem lehet.

Majd csak megtelik a magyarnak búval, keserőséggel pohara, mire a Mátyás szobra fog állni Budavárában a Hentzi szobra helyén, és ha a magyar király erre a szoborra ránéz, eszébe jut dicső elődje s akkor nem fogtok többé ott ülni a polczon hatalmasok!

A király szava üz el onnan titeket, s sütaítok közben a király és nemzet fognak ölelkezni, és áldás száll a koronára s a népre egyaránt.

ERDÉLYI GYULA.

„A ministerium kebelében az eladósodott állami hivatalnokok helyzete tanácskozás tárgyát képezi. Ez irányban törvényhozási intézkedést látnak szükségesnek, miután bebizonyul, hogy az 1881. LX. t. cz. intézkedései a kitűzött cél elérésére nem elégségesek.“ A ki a hírlapi közleményeket idáig olvassa, azt majdnem a meglepődésnek rég nélkülözött érzete lepi meg, mert hiszen az ország lakosai egy oly osztályának jólétéről van szó, mely a kormányzat és igazságszolgáltatást kezelvén, magának az ország jólétének legnagyobb tényezője! tehát valahára gondolkodik a kormány arról, a miről gondolkodnia kell s nem baj, ha ezt magához legközelebb állíkon kezdi meg; ámdé a ki a közleményt odább is olvassa, az nagyhamar meggyőződik, hogy öröme nagyon, de nagyon korai volt, mert kormányunknak még az sem jut eszébe soha, hogy emberien, annál kevésbé, hogy bölcsen gondolkozzék: hogyan akar a kormány a létező bajon segíteni? könnyen, el akarja kergetni az eladósodott hivatalnokokat, azt mondja a szegény hivatalnoknak: bűnös vagy, miért nem idomult gyomrod fizetésed után, bűnös vagy, miért van feleséged, miért vagynak gyermekeid, hisz fizetésed magadnak is kevés; hogy merészeltél megbetegedni, mikor az államnak egészséges szolgálja kell; hogy merted gyógyítani magadat, mikor ha az Isten úgy akarta, ugy is meggyógyultál volna. Miért nem álltál ellent azon követelményeknek, melyekkel a zsarnok társadalom ellenedbe fellépett, hisz ha megtetted, nem ér más baj, minthogy kiközösít, mert hát igaz, hogy alkuba veled nem bocsájtkozok. Állj félre, menj Isten hírével, ahova sorsod vezet, hisz csak magyar ember vagy s Magyarországot szolgálod. Fizetés javitást kérsz? csak az kellene,

TÁRCZA.

Imitt-amott.

I.

A Margitszigeten.

Fáradt vagyok. Egy kissé legényember, egy kissé unalmas, egy kissé politikus, egészben véve zsumnaliszta . . . ugyan ki ne fáradsa el?

Tavaszi ünnepélyek a zugligetben, dinum-danumok a városerdőben, emléktábla Rákóczi Ferencnek, százezer forint szentáldij Gödl-nek; azután bosnyákügy, stipendiumügy, muszkaszidóügy, Istóczy-Wahrmann-ügy; a nemzetiben „Váljunk el!“ az ő szőlőlevelével; a népszínházban „Nana“, ez uadorítóan szép kis legyecke, mely karmai közt tovább hordja a hullamérget, de szárnyainak szívárvány ragyogását a kloákákban is megőrizi: mindez egy lélekzetvétel alatt, gyors egymásutánban, miként egy áprilisi napon a hóivatar, a verőfény, a szél és az eső szeszélyes változatai: s mindezt látva, hallva, átélve, átérezve . . . bizony fáradt vagyok!

A földmívelő pihenni megy a méhszinbe, a mesterember a sörházba, az ur sziklameredélyek közé zergét lesni. Én elmentem a Margitszigetre.

Rosszul választám a helyet. Gyönyörködni, élvezni, mulatni, bámulni, ezt lehet a Margitszigeten, de pihenni nem lehet. Hiszen itt épen a gyönyör fáraszt el. Aztán addig utánozták nagyhirű kertészek a természetet, míg végre minden nagyon is emberivé vált. Az ember látja, élvezi, megbámulja az utánzást, de nem látja a természetet.

A liget cserjéje, az őserdő fája, a mező virága, a havas fenyője, a várom, a repkény, a páfrány, a kert rózsája, a sás nympheája: minden, de minden föltalálható e tündérszigeten. De a mező virága a szönyeg-partiekban virít, a repkény mesterségesen öleli át a szifla sudarát, a rom köveinek elhelyezésén régen felfedezte egy barátom a német kezét, a fenyők tövén észrevehető a kompost, s a puha gypen végig heverni nem szabad. Az ösvényeken meg-

látszik a rendszer s a százados fák örökárnyéku csendjét katonazene trombitája zavarja fel.

Bódító illatár tolul hullámzatosan a sétáló felé. Jázmin, hárs, vadszőlő, ajlantus, akácia, rózsza és olajfa váltakozva ontják feléd az édes illatot.

Egyik olajfánál megállapodol. Eszedbe jut, hogy ezelőtt jó egy évvel, senkitől sem látva, senkitől sem tudva, egy kis galyt szakítottál róla. Messze földön, piczi kis fiókban féltetten őrizve, száradt el levele. Talán el is porlott. Talán kisperték régen mint szeméttel. Talán most is ott van, mint elfelejtett lim-lom, s ha utjába akadna egy puha fehér kéznek, ép ugy nem tudna, hogy mit tegyen már vele, miként egy ócska öltönydarabbal, mely jobb napokat látott, de kiment divatból.

Minő balgaság! Az ember keblére rejt egy galyt, napok mulva oda adja másnak s aztán egy csomó ostoba követelést támaszt. Azt hiszi, hogy e kis fáradsággal egy egész regényt irt meg. Az idő pedig az ő komoly bölcsességében mindent leszállít a maga értékére. Ránk bizonyítja, hogy biz az nem regény, csupán, egy fejezet belőle, mely észrevétel nélkül kezdődött, miként nyáréji harmat s zajtalanul oszlott szét, miként egy báránnyelű a láthatár legvégén. —

Meglehet, így van ez jól. Ha kiszámított kezdete volna e fejezetnek: hiányoznák a báj, ha bevégeződött volna, talán nem lenne meg ártatlanságának varázsa. Így megmaradt a szép álomnak minden csendessége, üdésége és tisztasága. Folytathatjuk azt a fölébredés veszélyei nélkül s lelkünkét édes fényvel tölti el ama gondolat, hogy ezen álom emléke mindaddig kísér, míg szétfoszunk a végtelenségben s beleolvadunk az elemek örökkévalóságába.

Nehezen távozol ez olajfa mellől. Mintha emlékeidnek egész sorozata szállana e szent fához pihenőre. Letépsz egy új galyat; hosszasan elnézed. Hátha kicserélnéd azzal a régivel? Hátha ez adja meg pihenésre vágyó lelkednek a békét? Végre is eldobod, mint el szoktuk üzni a kisérteteket. Majd elbucszol a kedves fától s elindulsz sétálni.

Az ember itt inkább ballag, mint sétál, inkább szédeleg, mint ballag.

Az hiszem: bumlizik.

Le-leül, meg fölkel, tovább megy, meg-megáll, olykor eltántorul a sima uton, megbámul egy plántát, ránéz egy tulpafára, elhalad egy tuja mellett, közönyösen nézi az öntöző tótot s fásultán hallgatja a gőzhajó sippját.

Mindig ugyanazon makadam, ugyanazon kanyarulat, ugyanazon gyeplő. A sétálók is mind egyformák. Kék satin, tegethof satin, barna satin; kék harisznya, tegethof harisznya, barna harisznya. Kék kalap tollal, tegethof kalap tollal, barna kalap tollal.

Nem gondolunk semmire és mégis minden eszünkbe jut. Nem vágyódunk semmi után és mégis valami kimondhatatlan epedés tesz elfogulttá. Ha valaki megszólítana, bizonyára összerázkodnánk, mint a tetten kapott. Ugy éreznők, mintha lelkünk titokzatos műhelyébe pillantott volna be, s mintha meglátta volna, miként kergeti az eszme az eszmét, s miként keres a gondolat formákat. Mintha jól őrzett szent emlékek kerülnének világosságra, s mintha rejtelmes ábrándok lennének fölfedezve.

A part tamariszkuszai között megszólal egy madár, te nem gondolsz vele: egy ausztriaka gyanútját méhcsoport dongja körül, bánod is te azt; a Duna hajjai csevegve nyaldossák a martot s bumlizásodból vidám szó és hangos kacaj ébreszt föl.

A felső vendéglőben bucsulakomát tart a függetlenségi párt. Mocsáry elnököl, Lázár Adám óral, Orbán Balázs lelkesül, Polonyi vitatkozik s Mezey Ernő csendes kontemplációban faragja szelid élczeit az antiszemita ellen.

A jó kedv fokozódik. Az individualitás kezdi magát kiforrni. Élénk tünetekben nyilvánultak az östermészet rejtett vágyai és indulatai. Egyik politizál, másik adomát mond, harmadik megbámulja Hermann Ottót, ki fehér egérrel táplál egy afrikai viperát s roppant büszke rá, hogy vesződséggel sikerült neki e csunya férget kiteleltetni. Bezzeg mi örülünk, ha egy-egy borjut teletthetünk is — vágja oda egy gazda s avval tovább foly a bucsuzódás. —

Miután már mindenki benne volt a maga szakmájában, rajtam az utazás ingere vett erőt.

ugy is nehezen telik a „büszke“ országra Bosniára az új Osztrakiára, az előbbrevaló. Az uzsorások ellen védjünk? ugyan mi jut eszetekbe, ez urakkal nem szabad összeharagudni, így megfosztanak boldogságotól, családi életedet dőlják fel, elrabolják hitedet, becsületedet, a kétségbeesésbe hajtának, mind igaz, s mert igaz, azért küldelek el; de azt ne kívánd, ha jó hazafi vagy, nem is kívánhatod, hogy a pénzzel haragudjunk össze; mi lesz akkor belőlünk; már pedig önmagunk mégis csak önmagunk vagy, bőrünket csak inkább kell mentenünk mint ingünket, ezt ha piszkos vagy rongyos, felváltjuk mással. Az állam maga is uzsora-pénzen tengődik, e forrást csak nem dughatja be önmaga? Jól meglássák mit cselekesznek, a kikre a cselekvés bizatott, hogy ha eljő az idők teljessége, azt ne mondja az Úr: „Ti a ti atyátok fiaira felette nagy terhet vetettetek, azért a ti utatok szerint cselekszem veletek, és az ítéletek szerint ítéllek meg benneteket.“

Városi iskolánk iránt terjed a z érdeklődés, örvendetes tudomásul vesszük ezt, — úgy halljuk, a jövő városi közgyűlésre jelentést ad be az iskolaszék, érdekel nézünk elébe, mert az iskolaszéki jelentés már fél évi időtartamról számolván be, a főfelügyeletet gyakorló közgyűlésnek, ha csak némileg is akarja az iskola iránt történeteket ecsetelni, bizonyára általános érdeket fog kelteni; különös örvendetes jelenségnek tartjuk, az érdekeltség új ébredése tekintetéből azon körülményt is, miszerint városunk több kitűnő polgára készül a város iskoláját beható és jóakaratu interpellációk tárgyává tenni, mi csak jótékony hatást várhatunk, ha a rendelkező közgyűlésnek és a kebeléből kiküldött iskolaszéknek minél több alkalom nyújtatik e főfontosságú ügy körül az eszmecserére.

A zsidókérdésről.

A „Népjog“ mult számában olvasván Szalay Imre képviselő urnak a zsidókérdésben tett nyilatkozatát, engedje meg t. szerkesztő ur, hogy erről néhány sorrall elmondhassam nézetemet én is, ki bár nem tartom mindig valószínűnek a képviselő ur politikai nézeteit, de személyes ismeretség nélkül is, elvűségének, hazafiságának tisztelői közé tartozom.

Az ügy akut voltánál fogva természetes, hogy az érintett nyilatkozat vidékünkön is élénk eszmecsere tárgyát képezte és képezi ma is, voltak pro és contra nézetek, egyben egyeztünk meg mind, — *hogy igaz — igaz, hogy a zsidó*

kitur földünkben, igaz hogy a zsidó monopoli-zálja a kereskedelmet és nagy ipart, igaz, hogy népünket kivándorlásra kényszeríti, — igaz, hogy sohasem lesz hazafi, igaz, hogy a Talmud, e borzalmas mű, melyet a gyűlölet gondolt ki, a furfang irt meg, egyedüli irányadó elvük — és ez igazságok ma az ország egy képviselőjétől kimondva, kell hogy nyerjenek fontosságban, kell hogy felébressze a még alvókat — bátorítsa azokat, kik évtizedeken át megszokván mindenben, törvényekben, hatósági intézkedésekben csak zsidópártolást látni, már-már lemondottak a reményről, szent István országát még valamikor a keresztények hazájául is tekinthetni. Isten áldja meg a képviselő urat érte! véghetlen szolgálatot tett a képviselő ur az egész hazának, ha csak egy csiráját a bizalomnak ébresztette fel nyilatkozata által azokban, a kik kifosztva mindenükből, vigasz és támasz nélkül odadobva a nyomornak, számukra már nem láttak más menekvést, mint a kétségbeesés elhatározását, melynek talán nem is a tisztító égi háboru, de a villámcsapás lett volna első következménye.

„Tehát itt van“ mondjuk mi is. Hogy találkoztott egy képviselő, kinek rendezett gazdaságában, kedves balatonparti kastélyában is eszébe jut, hogy vannak ez országban kifosztott, földönfutókká lett nyomorultak, és egy kasztszerűleg fosztogató osztály, hogy ezt constatálta — ez ma elég — — örvendve, hálával vettük itt a képviselő ur nyilatkozatát, pártkülönbség nélkül a néppel érző szív nyilvánulását láttuk abban — *de keserű ürömként* vegyül örömkünkbe *azon tudat, hogy négyszáz képviselőnk közül ha akad néhány nemes szív, mely nem csak azt képviseli kinek van, de avval is érez, kinek nincs — ezt köszönnünk kell! ez kiváló ritka érdem! ez a szomorú, ez a baj, ez alapja a zsidókérdésnek.* —

A kérdés megoldása körül mondottakban, úgy hiszem, a képviselő ur inkább csak tért akart nyitni az eszmecserére, és nem apodictikus orvos szereket akart elősorolni, hogy a kikergetett orosz „mind orthodox zsidó“ be ne eresztessék, ezt természetesen helyeseljük mindannyian, meggyőződve lévén, hogyha ama nagy országban talán néhány neolog is található, ezek javára képviselő ur bizonyára kivételt nem

tenne, — hogy az eszlári gyilkosságnál orthodox voltak-e az együtt levő zsidók, azt nem kutatjuk — zsidók voltak és ez nekünk elég — a választási jog megvonása, az emancipatio eltörlése egymagában elég volna-e arra, hogy mint az ind-büvész kitérve a kigyó méreg-fogait, — a zsidót ártalmatlanná tegyük; ez irányban az eszmék menete még tétováz; — a nem választó zsidó is bort mért a választónak, a a nem emancipált zsidóboltos is megölte a polgárt uzsora-kölcsönrel és pálinkával, — csak röviden kívántam ezt érinteni, evvel jelezvén, hogy a zsidókérdés körül még tisztulni kell az eszméknek, a jövő, hitem szerint a közel jövő fogja megadni a választ és avval az elégtételt azoknak, kik a jövő reményében azt állítják: *a zsidóval így nem lehet megélni — vagy nekünk, kik a multból okulva azt valljuk — hogy a zsidójjal egyáltalán nem lehet megélni, ha azt akarjuk elérni, hogy az állam a keresztényi elvek alapján egyenlő munkás polgárokból álljon.*

Éngedje meg t. szerkesztő ur, hogy már kelletlenül továbbra nyult soraimat azon benső szent meggyőződésem kifejezésével végezzem, miszerint kétségbeesni, magát végletekre ragadtatni nincs ok, a zsidókérdés megfogja a maga helyes megoldását találni. Az ember elsüllyedt vétkéiben jött a vízözön, — békókba bilincselte az emberi észet a hierarchia, és lett reformatio, — az aristokratia elnyomott mindent, lett francia forradalom, — ma a zsidópénz hatalma elviselhetlen, és a természet rendje szerint lesz megoldás, — szerintem nyugodt megoldás, van királyunk, kinek czime apostoli, van képviselőházunk, melyet szabadon választunk, és habár lassan, de folytonosan szaporodik azok száma, kik a helyzet, a kérdés fontosságát átérzik, kik megértik az idő intó szavát. Ma a van szerencse a nincs szerencsétlenség, de nem bűn, a nyomorultak panaszaíra, jogos követelésükre nem lehet már azt felelni, hogy az — semmi, mert nincs többé hatalom, mely e szót kimondani merné; *régen volt, midőn az iskolákban azt tanultuk, hogy semmi az nulla, ma tudjuk, hogy semmi az... Nihil.*

KANIZSAI.

Szalay Imre észrevette ezen öröklött gyengeséget s azzal a barátságos mosolylyal, melynek ellenségei is nehezen tudnának ellenállani, így szólt hozzám: Gyere velem Lellére.

- Aztán mikor indulnánk?
- Holnap délután a gyorsvonattal. De minden áron ám! Megnézéd a Balatont, ábrándozol Csobáncz omladéka közt, hol már nem ülhetsz „a kandallóhoz — melynek — föl van szitva melege“; iszol Badacsony levéből, s tejbenvajban fűrésztlek napestig.
- Hát aztán sütünk-e ökröt Lellén?
- Azt is sütünk, ha kedved tartja.
- Eszünk-e zsidót elevenen?
- Na, ne bolondozzál, hanem adj kezet, hogy eljössz.
- Itt a kezem!

II.

Az indóháznál.

A budai indóház épen úgy nem különbözik a többi indóházaktól, miként a déli vaspálya nem különbözik az északitól vagy a keletitől. Ugyanazon korlátok, ugyanazon perron, hosszú és egyhangu, mint az egyiptomi kérdés, ugyanazon kavicsos udvar, s ugyanazon lámpások, jelzők, sipolások és a többi.

Az ügyelgő hordárok, a kategorikus pénztárnok, a nagyszakállu kapus, a ki „Egyetértést“ árul s a komoly arcú főispán a ki ingyen utazik, ép oly kevésbé hiányoznak itt, mint a többi indóházaknál.

A meg-megujuló fűtő, az ismétlődő füstfelleg, a köszéngőz, a targonca, a podgyász, a nyesett akácia, a felfutó vadszóló, s az áradózó német-szó: mindezek ismeretes és egyforma dolgok.

Sok más egyéb között, talán ez az egyforma-ság teszi rám azt a benyomást, mintha mindig egy új világ új korszakába lépnék, valahányszor egy indóházhoz érek. Ime, a Toqueville százada, gondolom ilyenkor. Ime, a convent eszményeinek egy darab megvalósulása. Ime, a demokrácia teljes győzelme a választalok fölött!

Pedig érzem, hogy nincsen igazam. A munka — igaz — nagyban triumphál itt, s az előkelőség sehol sem esik annyira ki a kerékvágásból, mint a vasutnál. Egy megbokrosodott lónak a hátán, vagy az őserdők bozótjában egy bengáliai tigrissel szem-

ben, vagy egy feldühödött tömeg rémes ordítása közt megtarthatja a nagy ur hidegvérűségét, ki-mérségét, előkelőséget, egy szóval, születésének teljes prestige-ét. De mikor megnyílik a pénztárnok ablaka, mikor a portás már kettőt csemetett, midőn a mozdonyvezető megereszi gőzspíját s a conducteur elkiáltja a „készen“-t: nincs a világnak az a temperamentuma, hogy szaladásnak ne vegye a dolgát, ha tiz lépésnyire áll kocsijától!

A szűzbeszédnek meg van a maga tremája, a szinpadnak a lámpaláza, az első szivarnak a szé-dülése s a vasuti indulásnak a maga izgatottsága.

De bár ez izgatottság mindnyájunkkal közös, mégsem teljes a demokrácia győzelme. Itt is lábra kaptak az avitikus előjogok. Az egyszer elfoglalt ülőhelyhez oly szigorú jogokat formál minden utazó, mint akár szász atyáinkfiai a pecsétes levelekhez.

Aztán — minden kópének vannak jövevényei, mint épen az uri kaszinóknak. A „homo novus“ épen olyan idegenkedéssel fogadtatik, mint a társaságban. Mindenki félszkelődik, duzzog, egymásra néz s régi, igaz jussaiban látja magát megsértve. Senki sincs, a ki tolakodónak ne tekintené; hiában köszön a legudvariasabban, mindenki úgy fogadja, mint egy jött-mentet. — Hát mi ez, ha nem az arisztokratikus fogalmak és szokások kérlelhetetlen terjedése?

Az első, kit az indóháznál láttam, háznagy Kovács László volt herceg Odescalchy Gyulával. Ajjukon némaság, szemtkben titokzatosság; ezen kívül a herceg szemén monokli is volt. A folyosó egyik fülkéjébe voltak mélyedve.

— Ho, hó! Itt valami történik, gondolám. Lássunk a kutatáshoz. Az épület tulsó oldalán Istóczyt pillantottam meg. Komoly volt, mint egy zsidó rabbi, a ki halni készül; vagy mint a ki azelőtt való nap este házasodott meg.

Ekkor találkoztam Szalayval. — Ujságot mondok. — Én is. — Láttam egy deliquentet és két segédet. — Én is láttam Wahrmannt, Hentallert meg Ónodyt. Akkor hát tisztában vagyunk. A pénztárnoktól azt is megtudtuk, hogy Martonvásárra váltottak jegyet. Tehát együtt utaznak.

A kupében mindenek előtt összeveszttem Szalayval, az én leendő házigazdámval. Abban mind a ketten megegyeztünk, hogy rettentő zsarnokság a társadalomtól, Wahrmannt párbajra kényszeríteni.

Hanem ő azt vitatta, hogy Wahrmannak kötelessége volt kihívni Istóczyt; én meg azt vitattam, hogy Wahrmannak nem kellett volna megtenni e kihívást.

— A ki eltűri a sérelmet, annak nincsen arra igénye, hogy becsültessek, — mondá ő. — A ki ok nélkül sért, annak nincsen igénye, hogy sérelme számba vétessek — mondám én.

— A ki ütés által van meggyalázva, annak nem szabad a meggyalázás indokait keresni — mondá ő. — A parlamenti vita szabadságát nem béníthatjuk meg azzal, hogy szerepet adjunk az előítéleteknek, — mondám én.

A ki nem akarja a társas élet szabályait elfogadni, az költözze az erdőbe. A ki nyers erővel akarja a véleménykülönbséget eldönteni, annak káliban a helye, akár mint vadállatnak az állatkertben, akár mint dühöncznek a tébolydában — viszonzám én.

Elvégre is — mondá ő — ily esetben a nagy filozófia nem egyéb, mint a gyávaságnak tudományos rendszerbe való burkolása. Elvégre is — felelém én — a magyar parlament egyhangú ítéletét nagyobb elégtételnek tartom, mint egy ingadozó kéz ostoba golyójának esélyeit s nagyobb bátorság szembezállani egy évezredek előítélettel, mint kiállani egy ideges ember bizonytalanul czélzó pisztolyának.

Egy szó mint száz, Wahrmann csak így védelmezhetette meg társasági állását. Ez a törvény, melyet az ő kedvéért nem fognak megváltoztatni, mondá Szalay azon határozottsággal, mely a vita végét szokta jelenteni.

Egy szó mint száz — viszonzám én — Wahrmann nem bizonyította magát bátorinak akkor, mikor engedett az előítéletek pressiójának. A mit most teszen, azt bármely hadserég minden tökfilkója meg tudja tenni — de hát próbálja meg ezek körül valamelyik, mondjon olyan beszédet, mint Wahrmann. A közélet terén mindenkitől csak annyit és csak azt szabad követelni, a mennyire és mire vállalkozott. Istóczynak programjában ép oly kevésbé volt benne, hogy ő a parlament épületében pofozkodni fog, mint a Wahrmannéban nem volt benne, hogy ő fel fog spekelni minden antisemitát.

BARTHA MIKLÓS.

Az országos tüzoltó-gyűlés Z.-Egerszegen.

(Saját helyszíni tudósítónktól.)

Igérttem, hogy a Zala-Egerszegen tartott országos tüzoltó-gyűlés és ünnepélyességekről rövid vázlatot adok; ezennel beváltom ígéreteimet.

Az általam előzetesen beküldött s kívánatosan közlött programm elég változatos és érdekes eseményeket helyezett kilátásba; eseményeket, melyek a különben csendes, egyhangu Egerszeg izgalomba hozatalára eléggé alkalmasak lehetnek:

Ugy is történt.

Egerszeg városa aug. 11-től 14-ig nagyvárosi szintű ünnepélyek sorozatának színhelye lett s utcáin mint a megkavart hangyaboly nyugsgött a szokatlan számú néptömeg.

Aug. 10-én este már tömérdek idegen és 10—12 tüzoltó egylet érkezett, pénteken e hó 11-én aztán beérkezett a jelentkezett egyletek zöme s esti 6 órakor hosszú kócsi soron vonult a szent-iváni állomásról a városba, melynek e részén „isten hozott“ felirattal ellátott öt öl magas, zöld ág s zászlókkal díszített diadalkapu állt.

E nap estéjén 9 órakor a „kazaházi“ kert költői rendtelenséggel kigyózó lombátorai alatt fényes kivilágítás mellett „ismerkedési estély“ tartatott. Ropant néptömeg s 4—500 tüzoltó zsúfolásig töltte meg a helyiség minden zugát. A ki esti 10 órakor jött, csak ostrommal juthatott egy asztalhoz egy székhez — más aztán ahoz, hogy enni s inni valóra is szert tegyen, valódi harc kellett. Az est eközben s ezen akadályok dacára szépen s kedélyesen folyt, — a dictiók szakadatlan sora és Vörös Jancsi lelkesítő nótái fűszereztek az általános jó kedvet. A felköszöntéseket Szeghy István tüzoltó egyl. elnök (zala-egerszegi) nyitotta meg; kiváló tetszéssel szolt még a többek közt Kovács Károlyt egy a két Barabás Aradról.

E nap este kellett volna a kiállítás villanyvilágítás mellett megtekinteni, de oda bizony egy lélek sem ment a kazaházi ismerkedés miatt.

Szombaton délelőtt az országos tüzoltó-szövetség tartotta gyűlését a megyeház termében. A szövetség elnökéül az ifjabb Cziráky gróf választott meg, a lovas-berényi egylet főparancsnoka. A következő t. i. 1884-ki vándorgyűlés helyeül pedig Fiume városa szavaztatott meg.

Délután a felső erdőn az asszonyok lakomája volt, melyre az egybegyűlt összes tüzoltók mint vendégek meghívtak s szabad bemenettel bírtak. A közönség 30 kr. belépti díj mellett vett részt a mulatságban.

Két óriási bográcsban főtt a magyaros gulyás hus (két mázsa), harmincz akó bor volt csapra üve s több hosszú asztal görnyedt a vendégszerető egerszegi nők által adakozott hidegsült, sonka, csemege, sütemények, deszert borok stb. sulya alatt; — a hevenyében összeüthött táncz helyiség két oldalán pedig szolt a zene — itt a Vörös Jancsi csárdásai gyújtottak, amott a soproni városi banda fújta a kedélyes valczert és lelkesítő indulókat. Este tüzijáték volt, melyet a kaposvári tüzoltó egylet rendezett, — a villamos fény azonban elmaradt, mert nem volt annyi víz kapható, amennyi a bateriához kellett.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a zászlók koszoruzása volt, az ünnepélyességek egyik legfényesebb pontja. Az egyletek — mintegy hetven egylet — a kiállítás helyiségéből indulva a fehérkép, iskola és fútczán vonultak a Kazinczy téren levő tribün elé. Impozáns volt a tarka-barka, fényesnél fényesebb díszruhákba öltözött s gyönyörű zászlók alatt felvonuló tüzoltók ezen menete, melyet a lakosság ezrei kísérték és ezrei fogadtak a tribün előtt — dörgő éjének és harsogó zene között. A menetben nemcsak a bejelentett egyletek, hanem az időközben érkezettek is részt vettek s betűrendben osztattak be; egy elől ment Ó-Arad, Új-Arad, Budapest, Csáktornya, stb. utána aztán sorrendben Kaposvár, Csurgó, Kanizsa, Sopron, Eger, Vác, Debreczen, Marosvásárhely, Hátszeg, Göllmiczbánya, Pozsony, Igló, Fiume, Lova-berény, Baksa, B.-Füred, Székesfehérvár, Keszthely, Pápa, stb. stb.

A menet a tribün előtt elhelyezkedvén, a szövetség elnöke és a főparancsnokok díszes tábora a megyeházban időző védnökéért indult, ki néhány percz múlva ezek kíséretében megjelenvén, a tribün középső állványán helyt foglalt, — ezután a vendégeket Boschán Sándor üdvözölte, a tüzoltókat Kovács Károly, az Egerszegieket az ifjabb Barabás. Mindannyi velős és tartalmas beszéd tapsokkal találkozott. Meghalt volt a védnöké Tarányiné (előbb Oszterhuber) által ajándékozott 1 1/2 méter átmérőjű gyönyörű koszoru átnyújtása a szövetség elnökének, ugy az egyenként előléptető egyletek zászlóinak megszoszuzása, különösen fiumeé — mikor szünni nem akaró éjlen tört ki.

Délután 2 órakor a Zöld-fában bankett volt 300 terítékre. Kün a téren a soproni zenekar játszott, a teremben Vörös Jancsi húza — az utcák tele hullámzó néppel. Glavina főispán kezdte meg a toasztot — természetesen a királyra — és csak ládjára, szoltak aztán Szeghy, Kovács, a Barabások és Ruzics egerszegi ügyvéd Kossuthra emelve poharát. Beszéde roppant hatást szült s szünni

nem akaró éjlen közt csendült a pohár. Az étel s italokról nem szoltunk — nem is szólhatnánk sokat.

4 órakor a Zöldfa előtti téren az egerszegi tüzoltók díszgyakorlata volt. Mondhatom kitünően sikerült. A megtámadott (égő) háztetön és a szomszéd (védelmezendő) házban a tüzoltók két percz alatt fent voltak és 4 percz alatt vizsugar borította el a tetőket és ponyvákat. Ezután a zöldfa padlás-szobáiból sikló ponyvával tartatott gyakorlat kitünő sikerrel. A több ezernyi nép és a szakemberek „éjlen Kovács főparancsnok“ kiáltásban törtek ki s üdvözletére siettek.

Este 8 órakor a „Rosenkranczban“ (Olai mulatóhely) népnöveg tartatott. Óriási tömeg, vidám kedv — dictiók — tüzjáték és villamos világitással. Meddig tartott e mulatság nem tudom, mert én a „Bárányban“ ugyanekkor rendezett báit nemtem megtekinteni. Itt is elegáns közönség volt jelen, de gyérebren volt látogatva a vigalom, mint a többi.

Meg kell még említenem a szombat délutáni kísérletet a kiállított tárgyakkal. Általán kevés tárgy állított ki, s 4—5 gyáros és néhány iparoson kívül senki nem vett részt abban. Seltenhofer, meg Valzer. aztán Tiller meg néhány ismeretlen iparos, aztán punktum. Ekkor történt egy szombat-helyi gyáros fecskendőjének szétrobbanása is, mely alkalommal Hauer soproni parancsnok komolyan, két egerszegi tüzoltó könnyen megsebesült.

Az iparosok közt Szalóky kaposvári szövö iparos tömlői és egyszövevből álló varrás nélküli zubbonya nyerte el e szakban az első kitüntetést.)

Hétfőn általános osztás, bucsuzás — s a kiállítás bezárása volt, az e napra rendezett „szívhegyi“ kirándulás már nem vonzott, kimerült mindenki sietett haza és Kanizsára a 15-ki zászló avatására.

En pedig álmosan írom e roszt tudósítást szerkesztő urnak — azzal, hogy máskor majd jobbal szolgálók.

ZEBL.

H I R E K.

Személyi hírek. Somssich Pál a csurgói kerület képviselője Budapesten betegen fekszik, ez okból kerületét az idén nem látogatja meg; Gróf Zichy Ödön ugyan nem beteg, de azért szinte nem látogatja meg választóit. Maar Gyula főjegyző három heti szabadsággal távozott Kercseligetre. Szabó Kálmán polgármester pedig haza érkezett.

A hadsereg territorialis elhelyezése megkezdett, a somogyi fiukból álló 44-ik ezred egy része Morvaországba jó, már most nem tudjuk, hogy értsük, Morvaország is magyar s specialisan somogyi teritorium-e?

Az erdőőri szakvizsga f. évi október 9-én s következő napján Kaposvárott a megye székházában fog megtartatni.

Házasság Fuchsl Zsigmond az első m. által. biztosító-társulat somogymegyei fiók fő-ügynökségének vezetője és Hochstetter Clementina kisasszony f. hó 23-án tartják egybekelésük ünnepélyét Kaposvárott.

A huszárujczok e hó 15-én érkeztek városunkba mintegy kétszázán, innét Pécsre és Körmenre mentek, hol a VIII. huszárezred állomásozik.

Városi rendőri hírek. Angyán Pál és Szabó Ferencz kaposvári — dalmáciai — lakosok e hó 8-án éjjel Kontrássy Ferencz birtokos ivánfai szőlőjénél levő pinczéjébe a szelelő lyukon át bemásztak s onnét egy akóra való bort eltovajoltak; a megejtett vizsgálat a tettet kiderítette. —

G. I. helybeli mészáros segéd K. L. ugyanitteni lakos kalapos-segédvel 15-én délután Teleky utcában a Welisch-féle kocsmá előtt — szerelmi boszorból — verekedést kezdett, azonban a rendőség által azonnal letartóztatván, a nagyobb veszélynek eleje vétetett.

Németh Ignác által rendezni szándékolt, de akadályok miatt elmaradt „Fizikai előadás“ aug. 20-án a „Szarvas szinkörbe“ meg fog tartatni; az érdekes műsor élvezetes estét ígér a közönségnek.

Grünhut Lajos kaposvári volt zálogház tulajdonosnak visnyeí bérletén hétfőn éjjel ezerhatszáz kereszt buzája elégett, biztosítva volt. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

A kadarkuti körorvosi állomásra Dr. Weiss Albert választott meg. A fiatal orvos képzettségét általánosán dicsérik.

A győr-zirczi vasut előmunkálataira Krisztinkovich Ede országgyűlési képviselő kapott engedélyt, az építési költség 1.800.000 frttal van előirányozva.

Megeyi rendőri hírek. Sári Sándor volt ihárosi lakos, jelenleg ismeretlen helyen tartózkodó egyén vadászati kihágás miatt reá rótt 30 frt pénzbüntetést végrehajthatása tekintetéből köröztetik. — Berky József csurgói esperes kárára f. hó 5-én virradóra ismeretlen tettesek által 11 db. sertvést lopatott el. (5 db. öreg göbe és 6 db. malacz.) — Sas József udvarhelyi lakos istállójából f. hó 7-én virradóra egy 8 éves szürke kanca és egy 9 éves fekete, herélt, hátsó ballábára kese ló ellopott.

A vidékről.

Holtig tanul az ember — mondja a példabeszéd — eddig mi tudatlanok azt hittük akkor van csend és rend, ha hátában nem háborgatja sem rabló, sem pandur; marháját, lovát senki sem hajtja el, munka után nyugton hajthatja fejét nyugalomra, az ember most tudja, hogy keservesen fizeti ugyan adóját, de meg is van őrizve; járásunkban ez máskép van, rablók ugyan nem bántanak, ugy látszik újabb időben nem hagynak annyit, hogy a rablás is még gscheft legyen — panduroktól nyugton lehetünk, azok minket nem bántanak, nem lakunk Köttsén; ha döbröközi lótolvajok napszám tántorkodnak a járásban, egyik faluban sorra vizsgálják az istállókat, hogy találnak-e valami izlésüknek megfelelő darabot, azért mély csend van, mert pandurjaink nem látják, hogy egyik faluban a lótolvajok egész nap dorbézolnak és mulatnak, azért rend van, mert pandurjaink nem hallják. Ha végre Öszödön egyik polgártársnak két lovát ellopják, a szegény káros ugy, mint Amerika vadonjaiban, jölelkü szomszédjaival felkeredik elveszett jószágát keresni, azt a döbröközi szöllőkben a tettessel együtt meg is találja, és — hisz az öröm közlékeny — e váratlan szerencsét a pandurokkal tudatja, akkor azok csudálkozva hallják, hogy e járásban vannak lótolvajok, jól is mulattak, lovát is loptak, tehát meg lehetek elégedve; a lovak megkerültek, tehát a káros is meg lehet elégedve, pandurjaink pecsenyét fogathattak vagy kuglibabát állithattak, így ők is meg voltak elégedve, s így miként nyilatkozhatna a pandurok commandása a közelégltség közepette másképp, mint hogy a tabi járásban kitünő a csend és rend.

P ö l ö s k e i.

Megyei ügyek.

A mult megyei gyűlésre beterjesztett alispáni s a többi jelentésekből kitünőleg, megyénkben a május-juliusi évnegyedben:

A közigazgatás általános menete rendezett s fennakadást mibe sem szenvedett; a tisztviselők tevékenysége az ügyforgalom kívánalmának kellőképen megfelelt.

A gyámgondnoknoksági ügyeket illetőleg 1881. évből hátralékban maradt 1547, a folyó év első felében beérkezett 8336 drb, feldolgozandóvá vált tehát összesen 9883 ügydarab; elintéztetett 8184 drb, így hátralékban maradt 1649 ügydarab, miután pedig eközött még mult évi hátralék is fordul elő, utaltatott az árvaszék, hogy az elintézésnél, a sürgős ügydarabok kivételével a sorrend megtartassék s ekként a régebbi időből darabok hátralékban ne maradjanak.

A tiszti ügyészségnél az I. félévben 2528 ügy fordult meg, peres uton behajtatott tőkében 14.885 frt 25 kr., kamatokban 7024 frt 37 összesen 21.909 frt 62 kr.

A megyei gyámság alatti személyek száma 5011, Kaposvár város gyámoltjaié 330.

A személy- és vagyonbiztonság csak annyiban volt kielégítő, amennyiben nagyobb merényletek nem fordultak elő, '6- és sertvéslapások azonban gyakoriak voltak.

Az általános közegészségi ügy, ha nem volt is oly kedvező, mint a megelőző negyedévben még is betudva a szeszélyes időjárást kielégítőnek mondható. A közegészségügyi személyzet közül: Allan Károly kadarkuti és Schmid József marczali körorvosok elhaltak; Neubau Jakab mozgói, Hunyadi Ede miki, Báthori Károly lakócsai s Adler Mór istváni körorvosok pedig leköszöntek. Az ádándi körorvosi állomásra megválasztott Dr. Décsi Mór, Knoploch József, bukovinai illetőségű állatorvos Mosdóson megtelepedett. A „Somogymegyei közkórház“-ban ápolatott 462 beteg; ezek közül gyógyulva elbocsájtott 266, javulva 35, gyógyíthatlanul 31, meghalt 32, további ápolás alatt maradt 96.

Jégverés a megye számos vidékén okozott károkat, Tab környékét egészen tönkre tette. Ennek folytán — ne hogy az adózó polgárok lelketlen uszorások keze közé kerüljenek, a csapás okozta inség enyhítése tekintetéből alispán ur 37.000 forintnyi kölcsön adományozását kérte a belügyminisztertől.

A hadkötelesek felülvizsgálatára kiküldött bizottság június 15-én működött Kaposvárott.

A 15. huszárezrednek ez idő szerint Keszthelyen beszállásolt egyik százada jövő évben is ott marad, a most Nemes-Déden levő másik század azonban Csokonya és Visonta községekben lesz az 1882/83-iki idény alatt elhelyezve.

Az 1878. évben Boszniába kirendelt előfogatok egy részének még hátralékban volt fuvardíj illetményei 1179 frt 41 krban állapítottak meg, mely összeg 38 szigetvári járásbeli előfogatok közt lesz felosztva.

A törvényhatósági pótadók közül az aratóst megelőzőleg csak is a betegápolási illetmények fedezése szorgoltatott; míg a közmunkaváltáság és beszállásolási pótadók fizetése e hó folyamáig elhatalasztatott.

A vadászjegyek után 1966 frt folyt be. Az országgyűlési képviselő választók 1883

évi ideig, névjegyzékei elkészítettvén közszemlére tétel végett minden nagyközség, körjegyzőség és Kaposvár városa tanácsának kiadattak.

A megye szegényalap vagyonának állása augusztus 1-én a következő volt:

A kaposvári járásban	4.282	frt	83	kr.
Szigetvári	10.293	"	37	"
Nagy-atádi	9.931	"	57	"
Csurgói	5.611	"	53	"
Marczali	2.529	"	95	"
Lengyeltóti	6.043	"	65	"
Tabi	5.135	"	55	"
Igali	2.206	"	86	"
Kaposvár város	1.006	"	23	"

Összesen az egész megyében 47.041 frt 56 kr.

A megyei és árvaszéki pénztárak megvizsgáltattak s teljesen rendben levőknek találtattak.

Gazdászat, ipar s kereskedelem.

A zalamegyei Meszes-Györk szőlőterületen a phylloxera ellen tett óvintézkedésekről következő értesítést vettük: Keszthelyen július 19-én Meszes-Györk inficiált szőlőterület vészmentessége iránt tartott értekezleten Miklós Gyula borászati kormánybiztosnak az eddigi eredménye alapján tett azon figyelmeztetésére az irtás csupán a körülbelül akkoráig 12 holdnyi területen talált phylloxera lepelt szőlőkben czélhoz nem vezethet, mert a talán még meg nem vizsgált területeken is phylloxera constálható lesz, határozatott. Miután az előbbi értekezlet azon kérelmének, hogy Meszes-Györk körülbelül 48 holdnyi szőlőterületen a gyérités és a szorványosan talált vagy látszólagos phylloxera lepelt foltonok pedig az irtás eszközöltessék. Nagymts. földművelési miniszterium helyt adott, ezen munkálatok vezetésével Dr. Csanády Gusztáv keszthelyi gazdasági tanintézeti tanár bizatuk meg, a munkálatok pedig haladéktalanul megkezdődjenek; így is történt, azonban három hét lefolyása után a gyérités hatásáról meggyőződést szerzendő, több szőlőtöke a másodszeri szénkéneggeli gyéritett területen megvizsgáltattak, s a szénkéneg által tönkrement rovarok mellett élő is találtattak, kiderült, hogy a gyérités által a kívánt czél a tovatérjedés megállítására el nem éretett.

Zalamegye erélyes alispánja ez állapotról meggyőződést szerzvéen, kérelme folytán a Nmtsgu m. kir. minster Zalamegyében az intelligensebb és érdekelt szőlőbirtokosokat értekezleten Keszthelyre f. hó 5-én egybehívta, ezen értekezleten a vészlepte egész terület kiirtása elhatározatott s a körüllevő vészmentes szőlők birtokosai kötelezték magukat az inficiált területek birtokosait holdankint 500 frttal kárpótolni, ha a Nmtsgu ministerium az irtást elrendeli, s az irtási költségeket viseli.

Ez értekezlet határozata és kérelme földművelési minster ō excellentiájával táviratilag közöltvén, a minster ur táviratilag bekövetkezett helybenhagyása után f. hó 7-én az irtás megkezdett Meszes-Györk mintegy 12 holdnyi inficiált szőlőterületén.

E munkálat jelenleg 125 napszámmal, 8 munkafelügyelővel Dr. Csanády Gusztáv vezetése alatt eszközöltetik. Az irtásnál átlag 35 métermázsa szénkéneg fogy kat. holdanként. Remélhető, hogy midőn a munkások jelenleg már gyakoroltabbak, az irtás f. hó végeig elvégeztetik.

Lehoczky Dezső, miniszteri megbizott.

Franciaországi hírek szerint a szőlők pusztulása ez évben sokkal nagyobb mérvben történik mint az eddigiekben. Dijardin szerint e szá-

porodás ez idén a Gard departementben kétalkorának nevezhető, mint akár az 1880., akár a tavali évben. Ennek oka főleg az ideai száraz időjárásban keresendő s félünk, hogy ez évben a vész terjedése nálunk is fokozottabb leend.

Kaposvári piaci ár.

(Augusztus 14.)

Buza	9-20—9-40.
Rozs	7-20.—7-50.
Arpa	6-50.—7.—.
Zab	7.—.—7-20.

Egyéb vetemény nem volt a piacon. — Forgalom 2500 métermázst meghaladta.

Árak a budapesti gabnatözsden.

(Augusztus 17.)

Buza	uj, bászági	78—81 kg.	9.60 frttól	10.— frt.
—	uj, tiszavidéki	78—81 kg.	9.90 frttól	10.40 frt.
—	uj, pestvidéki	78—81 kg.	9.85 frttól	10.35 frt.
—	uj, fehérmegyei	78—81 kg.	9.85 frttól	10.35 frt.
—	uj, északmagyarorsz.	78—81 kg.	9.40 frttól	9.80 frt.
Rozs	uj,	70—72 kg.	7.10 frttól	7.40 frt.
Arpa	uj, takarmány	60—62 kg.	6.50 frttól	6.65 frt.
—	uj, égetni való	62—64 kg.	7.20 frttól	7.80 frt.
—	uj, sörfőzdei	64—66 kg.	8.— frttól	9.— frt.
Zab	uj,	37—40 kg.	6.50 frttól	6.65 frt.

Az irány csökkenő.

Különfélék.

A zsidóság legújabb adatok szerint következő arányokban oszlik szét Europa különböző országaiban. Laki zsidó: Portugálban 1000, Svédországban 2000, Belgiumban 3000, Olaszországban 36,000, Görögországban 3000, Dániában 4000, Angolországban 70,000, Franciaországban 50,000, Schveizban 7500, Törökországban 100,000, Német birodalomban 525,000, Hollandiában 80,000, Oroszországban 3,500,000, Ausztria - Magyarországon 2,236,000; tehát esik a többi hatóságához viszonyítva ezer emberre zsidó: Portugal és Svéd országban 1/3, Belgiumban 2/3, Francia országban 1/3, Olasz es Görögthonban 1 1/2, Dán és Angolországban 2, Schveizban 2 1/2, Törökországban 5, Német birodalomban 10 1/4, Hollandiában 20, Orosz országban 31, végre Ausztria - magyarországon esik minden ezer emberre 58 3/4 zsidó.

Emberbőr. A bajor hadi muzeumban van egy janicár dob, mely emberbőrrel van bevonva. Ziska husszita vezér meghagyása szerint halála után bőrért dobra huzták, hogy vitézei halála után is harcra lelkesüljenek hangjainál. A francia forradalom idejéből, 1794-ből maradt fen egy okmány, mely elbeszéli, hogy Meudonban élt akkor egy hazafias érzelmű gyáros, ki a lenyaktillózott hazaárulók bőrért kikészítette. A volt Orleáns hg., akkor cítoyen Égalité, csak női bőrből készült cipőt viselt; Barére és Vadier pedig férfi bőrsizmákat. Granier de Cassagnac meg az 1793-ki alkotmány egy példányát birta emberbőrbe kötve.

Szerk. üzenet.

Mind azokat, kik a zsidó kérdésbeu közléseikkel lapunkat megkerestik kérjük, hogy türelemmel lenni sziveskedjenek, a közlések oly tömegesen érkeztek hozzánk hogy hely szűke miatt azokat csak az érkezési sorrendben közölhetjük, mint az mai lapunkban meg is kezdtük.

Szigetvár. Ön talán proféta, mit lapunk kiadásáról jóslott, teljesen beteljesedett. Jéiteles oly árt követelt a nyomásért, mely egyenes megtagadás, mi azonban, mint azt látni tetszik, lapunk megjelenését sehogy sem gátolta, alkalminlag szólnunk bővebben.

Többeknek. Szalay Imre nem fog felelni holmi kicsinyes boszantásokra, csak tessék folytatni, de ha a bujkálósdit játszó „nagyra törő férfiak“ valamelyike nyílt sisakkal merne kilépni, akkor meg fog felelni azoknak, kik nem

elvi, hanem személyes politikát akarnak inaugarálni, mi eddig e megyében pártunk közt nem volt szokásban.

Szob. Tisztelendőségéd rövid időn meg fog győződni, hogy nagyon is szükség van rá.

K. m. Leveledre jövő számban kerül a sor.

V. cs. A felvetett kérdés egész sorrendünket felzavarta, a mi késik nem marad, levélben bővebben.

Tapolca. Lapunk rendszeren küldetik, magán levél ment.

Közös hadsereghelnek. Az első a fegyelem.

L. Tóti Buzsáki dolog felől egészen halgattok?

Szerkesztésért felelős:

Szalay Károly.

Alulírott azon oknál fogva, mert raktáromat jörrre tetemesen megnagyobbítottam a

jelen nyári évadra szóló

nagyváiasztéku férfi-divatcikkekét, nevezetesen: saját készítésű fehér és szines férfi ingeket, lábravalót, harisnyákat, zsebkendőt, legújabb divatu nyakkendőket, nap- és esernyőket, sctabotokat, illatszereket, por- és esőköperyeket, utazótakarókat és plaideket stb.

megleponen olesó áron végeladom

Bátor vagyok tisztelettel kijelenteni, hogy ezen elárusítás nem a szokásos név szerinti végeladás — mely közönséges reclamnál nem egyéb — ellenkezőleg alkalma nyilik a nagyérdemű közönségnek az árak tényleges leszállításáról meggyőződni.

Vidékre: Ingkleminttákkal bérmentve szolgállok és megrendelések pontosan eszközöltetnek.

KARIKÁS LAJOS

fehérnemű és férfi divatáru-üzlete.

10-4 **BUDAPESTEN,**

V. ker. Dorotya-utca 3. sz.

Pályázati hirdetmény.

A köttsei (Somogy megye tabi járás) hús-vágó társulat részéről ezennel pályázat nyittatik egy székállói állomás betöltésére.

A pályázni óhajtók az állomás elnyerése végett folyó évi augusztus 20 án személyesen jelentkezzenek Köttse községgházánál. Azon egyén, ki az állomást elnyeri, tartozik azonnal 200 frt. óvadékot lefizetni, valamint tartozik a neki átmért húst is mindig az átmérés alkalmával kifizetni.

A székállói fizetés árlejtés utján állapítatik meg olykép hogy minden kivágott métermázsa háas után 4 frt a kikiástási összeg.

Pályázni kívánók tartoznak erkölcsi és és szolgálati bizonylatukat a pályázati határnapon bemutatni.

Pályázni óhajtóktól megkivántatik, hogy a szamvetés és írásban kellő jártassággal bírnanak.

Egyéb feltételek a pályázati határnapon megtudhatók.

Kelt Köttsen 1882. évi július hó 20-án.

3—3

Straner Andor s. k., jegyő.

HALLJUKA SZÉP SZÓT!

Rajta fiuk vigadjunk!

Közkedvességü dalkönyv,
ötödik bővített kiadás.

RAJTA FIUK VIGADJUNK!

Gyűjtötte Wajdits József. Ára e 800 lapra terjedőkönyvnek 1 frt 80 kr., diszkötés dús aranyozással 2 frt 80 kr., olesó kiadás 96 kr.

„!!!RAJTA LEÁNYOK MULLASSUNK!!!“

Mulatta kézikönyv hölgyek számára gyűjtötte WAJDITS JÓZSEF. Ezen 620 oldalra terjedő igen csinos keménykötésű könyvnek ára szinezett borítékban csak 1 frt 80 kr., diszkötésben 2 frt 80 kr. — Postai rendelések pontosan teljesítettnek.

WAJDITS JÓZSEF

könyvkereskedése Nagy-Kanizsán

Laptulajdonos s kiadó Szalay Imre. Nyomatja Wajdits József.